

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus címe: Divatszociológia / Elméleti előadás olvasószemináriummal				
Kurzus oktató(k) neve és elérhetősége: Dr. Zsolt Péter zsoltpeter65@gmail.com , zsolt.peter@teach.mome.hu				
Kód: M-AE-201-A	Kapcsolódó tanterv (szak/szint): ESMA	A tantárgy helye a tantervben (szemeszter): 2-3	Kredit: 5	Tanóraszám: 36 Egyéni hallgatói munkaóra: 112
Kapcsolt kódok: -	Típus: (szeminárium/előadás/gyakorlat/konzultáció stb.)	Szab.vál-ként felvehető-e? Nem.	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek:	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok):				
A kurzus célja és alapelvei: A Divatszociológia kurzus célja, hogy bemutassa a középkortól napjaink tartó fő áramlatok, öltözködés, tárgyi kultúra és életmód elemeit, a zene és a tánc identitásképző megnyilvánulását, a divatban rejlő társadalmi jellegzetességeket és az egyéni szükségletek kielégítésének fontosságát. Cél továbbá, hogy ezen jelenségek elemzéséhez a hallgatók megkapják a szociológiai és szociálpszichológiai elemzési kereteket, módszereket.				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák): Tudás: Összefüggéseiben is tudja értelmezni a divat társadalomra ható folyamatait. Képesség: Képes arra, hogy a kellő szakmai elhivatottság birtokában a társadalmi rétegek, szubkultúrák, történeti izmusok elemzéséhez szociológiai és szociálpszichológiai eszközöket használjon. Attitűd: Felismeri az utánzás és az elkülönülés emberi szükségleteit. Autonómia és felelősségvállalás: Felelősséget érez a divat emberekre gyakorolt hatásaiért.				
A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák: Kutatásmódszertan (megfigyelés, résztvevő megfigyelés, tartalomelemzés, kérdőívezés). Kultúrtörténeti visszatekintés és stílusok (koraközépkor, a reneszánsz, a barokk európai és magyar irányzatai, az utolsó egységes irányzat, a szecesszió) Modern szubkultúrák (hobó, pánk, graffitik, szocialista országok szubkultúrái).				
Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai: 1. Kutatási terv készítése, szociológiai kutatási módszerek, szociálpszichológiai kísérletek és a nem beavatkozó módszer				

2. Klasszikus szociológusok és divatszociológiával foglalkozó elméleteik, modern divatszociológiai kutatások
3. Szociálpszichológiai rendszerezése az európai divattörténetnek
4. Koraközépkori zenék, táncok, színek, öltözködés, személyábrázolás. Társadalmi struktúra és utánzási kényszerek
5. Az üldözéses utánzás megjelenése, a barokk időszakban történő kiteljesedése, a francia udvar, és az európai mintaleszívárgások. Az építészeti változások, a festészet életmódábrázolása, megváltozott személyészlelés. A délszláv és a közép-európai tánckultúra példája. A reformkori Magyarország identitáskeresése.
6. A hasonulás és az elkülönülés lehetőségei a fogyasztói társadalomban. A fogyasztói kultúra kialakulása, a puritántól a hedonizmusig, a centrum áttolódása az Egyesült Államokba
7. Kutatási tervek átbeszélése, prezentációs és házi dolgozati ötletek, hallgatói kérdések összegyűjtése a korábbi órákon elhangzottak alapján.
8. A modern divat szociálpszichológiai jellegzetességének, a hatalom-megfelelés lehetőségének kibomlása, a Barbie-baba és más nemi identitást meghatározó tárgyak szemiotikai elemzése, mesék és filmek nő és férfi ábrázolása, a divatban kódolt értéküzenetek.
9. A szocializmus divatszakaszai, intergenerációs értékáthagyományozás, a nyugati életmód és a szocialista vassüggöny, a rendszerváltás polgárosodási lehetősége divatszociológiai hipotézis alapján. A polgárosodás alakulása Nyugaton és nálunk.
10. Kivonulási lehetőségek, szubkultúrák és a divat integrációs képessége. Ifjúságkultúra.
11. Reklám, a celebkultusz jellegzetességei a romantika zsenikultuszával szemben.
12. Az állatvilág huncutságai, mimikri, szexuális evolúció, kommunikációs trükkök, a csupasz majom elmélet, a humánetológia divatszociológiai nézőpontból.

A hallgatók tennivalói, feladatai:

A tanulás környezete:

Tanterem, projektor.

Értékelés:

Órai aktív részvétel, félév közben kutatási terv átbeszélése.

Teljesítendő követelmények:

Félév végéig a kutatási terv prezentálása vagy írásos leadása. Prezentálás esetén órai előadás max 10 perc, írásos leadás esetén max 5 oldal.

Értékelés módja:

Az órai munka illetve a leadott házi dolgozat kerül értékelésre.

Az értékelés szempontjai:

Aktivitás, kreativitás, módszertani megalapozottság.

Az érdemjegy kiszámítása:

A fentiek alapján egy jegymegajánlás történik, amit ha a hallgató nem fogad el, akkor megbeszélés alapján új feladatot kap és ez alapján javíthat.

Kötelező irodalom:

F. Dózsa Katalin (1991) Letűnt idők, eltűnt korok. Budapest: Gondolat

Zsolt Péter (2007) Divatszociológia. Budapest: Pro Die.

Ajánlott irodalom:

Babbie, E. (1996): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. ford. Kende, G., Szaitz, M.
Budapest: Balassi

<https://www.scribd.com/document/542103870/A-Tarsadalomtudomanyi-Kutatas-Earl-Babbie-556>

Bourdieu, P. A közvélemény nem létezik. <http://www.c3.hu/~szf/Szofi97/Sz97-03/Sz97-03-Area-8.htm>

Gombrich, E. H. (2002): A művészet története, Glória Kiadó, Budapest

F.Dózsa K. – Szatmári J. A. – Vér E. V. (2016): Divat, egyén, társadalom, Budapest, ELTE Kiadó kft.

Klaniczay G. - S. Nagy K. (1982): Divatszociológia I-II. Budapest: TKK

Klaniczay G. (2003): Ellenkultúra a hetvenes-nyolcvanas években. Budapest: Noran

Krippendorf, K. (1995): A tartalomelemzés módszertanának alapjai, Balassi Kiadó

Rudas T. (1998): Hogyan olvassunk közvéleménykutatásokat? Budapest: Új Mandátum

Simonovics I. (2015): Divat és a szocializmus Magyarország divattörténete 1945–1968, doktori kézirat
<https://pea.lib.pte.hu/bitstream/handle/pea/14970/simonovics-ildiko-phd-2015.pdf>

Simonovics I. Valuch T. szerk. (2009): Öltöztessük fel az országot!. Budapest, Argumentum, Budapesti Történeti Múzeum, 1956-os Intézet

Zsolt P. (2011): Csupasz majom öltözködik: A divat a szexuális evolúció nézőpontjából, Szellem és Tudomány, 2. 199-213. https://www.matarka.hu/koz/ISSN_2062-204X/2_evf_1_sz_2011/ISSN_2062-204X_2_evf_1_sz_2011_198-212.pdf

Egyéb információk:

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

- Nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól,

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín: